

קולנוע

שחקנים

סכסית אבל לא מופרעת

הסרט המסקרן ביותר הנראה באופק, בימים אלה, לגבי הצופה הישראלי, הוא סרט בשם שוער הלילה. הסקרנות היא כללית, אסכי הסיבות לה שונות, לפי הטעם וסוג הצופים הפוטנציאליים.

יש, למשל, כאלה הכמהים לראות כיצד מתארת במאית שהפכה סמכות לענייני שואה, ליליאנה קואני (היא בימה סידרתי טלוויזיה רבות על נושא זה) את העיוותים הנפשיים הנוראיים שנוצרו באותם אנשים, שעברו את החוויה המחרידה על בשרם. העובדה שהיא מקדישה תשומת-לב דומה לאסירים ולסוהרים לשעבר נראית מעניינת במיוחד, והקשר הסאדו-מאזוכיסטי המורכב שבין אסירה לשעבר, שהיתה בינתיים ל-אשתו של מנצח (על תימורת), לבין קצין-גסטאפו לשעבר המסתתר במלון וינאי במסווה של שוער-לילה, מבטיחה כר-פעולה נרחב לפסיכולוגים ולפסיכיאטרים מכל האסכולות והזרמים.

צופים אחרים, שהפוליטיקה היא עיקר מענייניהם, ודאי מתפעלים מן ההעזה של קואני, המקפידה לתאר את הקשר לרצח

שרלוט ראמפלינג (בחים) כמו צועניה

כוכבת ראמפלינג ב"שוער-הלילה" התעלות ופרורטיות

רומה, פרורטיות מסוגים שונים, ויחסי-מין מפורטים צפת יותר מכפי שמקובל לראות על מסכי ישראל.

לגבי צופים אלה, אין ספק ששוער הלילה יוליד סופית כוכבת חדשה: שארלוט ראמפלינג. אומנם, מי שמופיע לידה, דירק בוגארד, מצטיין לא פחות ממנה, אבל לומר שבוגארד הוא שחקן כישרוני, בכך אין חידוש.

לעומת זאת, הגברת ראמפלינג, שהלפה כמעט בלא-מישים, כאם האנוכית המיסי-לצחית בג'ורג' או ככהנת של תרבותי העתיד בזארדו, הופכת פתאום אלילת-מין במלוא מובן המילה. ולא סתם מין, אלא מין מעוות ומתוסכל, עמוס הפרעות נפשיות וייסורים פנימיים.

המראה החיצוני שלה אינו מעיד, לשחות ברגע הראשון, על אלילת-מין. היא צנומה מדי, חזה אינו שופע, תווי-פניה חריפים יתר-על-המידה, וחייה הפרטיים רחוקים מאד מדימוי בריכות-השחייה וחדרי-השינה הזורזים של המסורת ההוליוודית. ידועים אפילו הסיפורים על השגים שבילתה בקרוך-

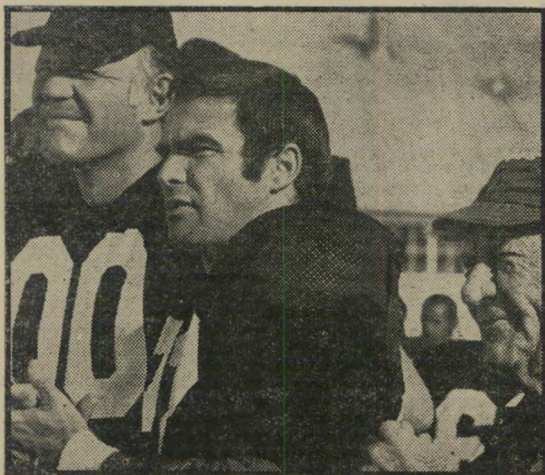
עם דירק בוגארד ב"שוער-הלילה" קשר סאדו-מאזוכיסטי

צוענים (משום כך, אולי, השתתפה בשיירה לואקארם, ססיפר על הייצוענים).

יתירה מזו, היא אינה ששה כלל לדימוי החדש שמנסים להדביק לה. אחרי זאדנו ושוער-הלילה, הודבקה לי תווית של סכסית מופרעת, וזה נראה משונה למדי בעיני. אומנם, אני מסכימה שג'ון בורמן (במאי זאדנו) ויליאנה קואני הם במאים נועזים מאד, מתקדמים, פותחים אופקים חדשים לקולנוע. מה שאני יכולה לומר בקשר לעבודתי איתם הוא שבעזרתם, התחלתי לשאול את עצמי מחדש שאלות-יסוד בקשר למיקצועי כשחקנית, וזהו תהליך חיובי שאסור כי ייפסק אי-פעם. אחרת אין עוד טעם למישחק.

ולחיסול כל מי שעשוי להעיד נגדם, ול-העמיד בסכנה את המישרות המכובדות שמהן הם נהנים היום.

אבל בסופו של דבר, הרוב הגדול וה-מכריע הוא זה שמצפה לשוער הלילה כחוויה המינית הנועות ביותר שהורשה לראות עד-עתה על הבד. כי מעבר לנושא הרציני, יש בסרט התעללות באסירה עי-

קונרד, ריינולדס וסטידמן: באלימות

של, מה שוויים של הערכים המקודשים הרבים של אמרי-קה, אם התגשמותם נראית כמו מישחקי-הכדורגל הזה (שהוא הספורט הלאומי שם), או כמו מערכת-היחסים הקור-שרת את הדמויות השונות. ואם מוסיפים לכך בימוי יעיל ומבריק של כל סצינות-הפעולה הרבות, ובמיוחד של המיש-חק, התופס כימעט את מחצית הסרט, ואת מישחקו המשו-עשע קימעה של ברט ריינולדס, והרי סרט שהצלחה מוב-טחת לו.

האריס ולמן: בחינחון כלבי

מדי. ורק הכותרות בהתחלת הסרט, וכמה דקות מצויירות לקראת סופו, שבהן הונפשו הקריקטורות של תובר עצמו, מתקרבות קצת לחריפות והעוקץ של מי שנחשב כבעל חוש-ההומור המפותח ביותר בסיפורת האמריקאית, אחרי מרק טוויין.

אנוריקה

הנושחת

המישחק המכור (מוגרבי, תל-אביב, ארצות-הברית) — זהו אחד מאותם סרטים קשוחים אשר פירסמו כבר בעבר את הבמאי רוברט (שניים נועזים) אולדריץ'. הפעם כאילו לא די בכך שהסרט עוסק בכדורגל אמריקאי, מישחק אלום ואכזרי כשלעצמו, הוא גם מתנהל כולו בין כותלי בית-סוהר, הטומן בחובו את אוכלוסיית הגברים הכבובים ביותר בארצות-הברית, וזה נכון גם לגבי האסירים, וגם לגבי הסוהרים.

האנטי-גיבור כאן הוא כוכב-כדורגל אמריקאי לשעבר שסרה, מכר מישחק וגורש מן המיגרשים. הוא מושלך לכלא אחרי שהוא הורס את המכונית של פילגשו (אחת משתי הנשים היחידות המופיעות לכל אורך הסרט), וכאן הוא נקלע למאבק-כוחות בין מפקד בית-הסוהר והסוהר הראשי, שממש גם מאמן ניבחרת-הכדורגל של הסוהרים. המפקד מצפה מן האסיר החוש שיעמיד את כשרונותיו לרשות הנב-חרת, כדי שזו תוכל לזכות באליפות בתי-הסוהר. הסוהר הראשי, החושש להתפקידו כמאמן, רומז לכוכב שלטובתו, מוטב שיסרב להצעה. בסופו של דבר, ואחרי סצינות-חובה של שבירת התנגדות בעזרת התעללויות שונות, מתקבלת הצעה שהכוכב-דימוס יאמן ניבחרת-אסירים, שעל עורה יתאמנו הסוהרים לקראת תחרויותיהם הרשמיות. אומנם, כהוקעה ריאליסטית של מיסטר בתי-הסוהר באמריקה, נשען הסרט על יותר מדי דפוסים שגורים מן העבר, והוא לאירודוקא משכנע. אולם במישור רחב יותר, מצליח אולדריץ' לעורר שאלות נוקבות במיוחד. כמו, למי

על אלמונות

ועל בדיחות

מאבק המינים (בריהודה, תל-אביב, ארצות-הברית) — ג'יי-מס תארבר היה הומוריסטן אמריקאי ששנא נשים, ילדים וכלבים, וביטא רגשות אלה בצנינות שנונה, בסידרה של סיפורים, מאמרים ואפילו קרי-קטורות.

מיזאנתרופיות זו, היא שצריכה להנחות את מאבק-המינים אשר בחר לעצמו, כגיבור ראשי, בדמות תארברית. הוסיף לה מכה נוספת, קוצר-ראייה הולך ומחמיר, וכשי-הדמות עמוסה בצרה זו, משליכים אותה היישר אל זרוע-עונית של אלמנה מטופלת בילדים ובכלב.

התוצאה היתה צריכה אולי להיות מצחיקה מאד, אי-לולא היה הבמאי מלוויל שייבלטון מומחה לקומדיות מש-פחתיות ורודות, השואפות להבליט דווקא את החמדה שב-בית חם, בחינוך ילדותי ובחינחון כלבי. מכאן קשה לו מאד לשכנע את הצופה בבעיות הנפשיות של הגיבור הי-ראשי, הנראה במשך כל הסרט, ככסיל חסרת-תקנה שאינו יודע להעריך את המזל העצום שנפל בחלקו (הכוונה לאשה, לילדים ולכלב).

הסרט מתגלגל ממצבי-בדיחה לחצי-דימעה, וחזרה לחצי-בדיחה, כאשר ג'ק למון (בתפקיד הראשי), ברברה האריס וג'ייסון רובארטס משתדלים שלא לחשוף את מבוכתם יותר